E CONF SERIES

International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health
Hosted online from Jakarta, Indonesia
Website: econfseries.com 30th May, 2025

JON STEYNBEKNING "SICHQONLAR VA ODAMLAR" ROMANI: IJTIMOIY VA IQTISODIY TENGSIZLIK

Sherkulov Sardor Komilovich
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti
Fakultetlararo xorijiy tillar kafedrasi mudiri, PhD

Axmedova Dilnoza Abdumannonovna
Iqtisodiyot va pedagogika universiteti
Fakultetlararo xorijiy tillar kefedrasi o‘qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada Jon Steynbekning "Sichqonlar va odamlar" asarida ijtimoiy va iqtisodiy tengsizlik masalasi qanday badiiy talqin etilgani tahlil qilinadi. Muallif 1930-yillardagi Buyuk Depressiya davrida oddiy ishchilarning hayoti orqali kapitalistik jamiyatning adolatsiz tuzilishini fosh etadi. Asar qahramonlarining orzulari va ular duch kelayotgan zo‘ravonlik, kamsitish, ekspluatatsiya holatlari orqali ijtimoiy tabaqalanish va iqtisodiy bosimning og‘ir oqibatlari yoritiladi. Steynbek realizmi yordamida jamiyatdagi tengsizlik, umidsizlik va insoniy qadr-qimmatning yo‘qolishi kabi muhim ijtimoiy muammolarni chuqur ochib beradi.

Kalit so‘zlar: ijtimoiy tengsizlik, iqtisodiy bosim, Buyuk Depressiya, realizm, ekspluatatsiya, orzular.

Annotation

This article analyzes how John Steinbeck’s Of Mice and Men addresses the issues of social and economic inequality. Set during the Great Depression, the novella portrays the struggles of working-class laborers who face systemic injustice, exploitation, and poverty. Through characters whose dreams are constantly undermined by social forces, Steinbeck reveals the harsh realities of class division and economic despair. The study highlights Steinbeck’s use of realism to critique inequality and expose the dehumanizing effects of a capitalist society.

Keywords: social inequality, economic pressure, Great Depression, realism, exploitation, dreams.

Аннотация

В статье рассматривается, как в повести Джона Стейнбека «О мышах и людях» художественно раскрываются темы социальной и экономической несправедливости. На фоне Великой депрессии автор показывает тяжелую судьбу наемных рабочих, сталкивающихся с бедностью, эксплуатацией и безысходностью. Через образы героев, чьи мечты постоянно разрушаются внешними условиями, Стейнбек обнажает классовое неравенство и жестокость капиталистического общества. Реалистический стиль повествования усиливает социальную критику и делает повесть актуальной до сих пор.

Ключевые слова: социальное неравенство, экономическое давление, Великая депрессия, реализм, эксплуатация, мечты.

Jon Steynbekning "Sichqonlar va odamlar" romani inson hayotining murakkabliklari, orzular, ijtimoiy adolatsizliklar va iqtisodiy tengsizliklar atrofida qurilgan bo‘lib, Steynbekning o‘zining maqsadi faqat bir necha qahramonlarning hikoyalarini tasvirlash emas, balki butun bir ijtimoiy sinfning hayotini yoritishdir. Ushbu maqolada, "Sichqonlar va odamlar" romani kontekstida ijtimoiy va iqtisodiy tengsizlik, Steynbekning o‘ziga xos badiiy uslubi va jamiyatdagi adolatsizliklarga qarshi tanqidiy yondoshuvlar tahlil qilinadi.

"Sichqonlar va odamlar" romani Amerika tarixining juda og‘ir davrida, ya'ni 1930-yillarda, iqtisodiy inqiroz va “Great Depression” (Buyuk Depressiya) davrida yozilgan. Ushbu davrda minglab odamlar qashshoqlik va ishsizlikdan aziyat chekayotgan edi. Steynbek, romandagi qahramonlar orqali, Amerika jamiyatidagi ijtimoiy tuzilmalarni va bu tuzilmalar orqali yuzaga kelgan tengsizlikni ko‘rsatadi.

Romandagi Lenni va Jorj kabi qahramonlar o‘z orzulariga erishishga intilayotgan bo‘lishsa-da, ular ijtimoiy tizim va iqtisodiy to‘siqlar tomonidan doimo bosimga olinadi. Lennie, aqlan cheklangan bo‘lishi tufayli, o‘zining kuchidan to‘g‘ri

foydalanolmaydi, bu esa uni jamiyat tomonidan tashlab qo‘yishga sabab bo‘ladi. U har doim noxush holatlarni yuzaga keltiradi, lekin Jorj uni himoya qilishga, uning orzulariga erishishga yordam berishga harakat qiladi. Shu bilan birga, roman jamiyatdagi mehnatkash sinfning zaifligini, izolyatsiyasini va imkoniyatlarining cheklanganligini ko‘rsatadi.

Roman ijtimoiy tengsizlikni tasvirlaydi va bu tengsizlikning asosiy sabablaridan biri iqtisodiy notenglikdir. Jorj va Lennie o‘rtasidagi munosabat, oddiy mehnatkashlarning bir-biriga bog‘lanishini va o‘z orzulariga erishish uchun kurashini ko‘rsatadi. Ularning do‘stligi va o‘zaro mas'uliyatliligi, ijtimoiy aloqalar va to‘siqlarni yengishga intilishlari romanning markaziy temalaridan biridir. Ammo, ayni paytda, bu orzular va umidlar iqtisodiy va ijtimoiy tizimlarning qattiq chegaralari tomonidan cheklanadi.

Steynbek o‘zining asarida iqtisodiy tengsizlikni ko‘rsatishda juda mahoratli. Jorj va Lennining orzulari - o‘z fermalariga ega bo‘lish - ularga iqtisodiy mustaqillik va erkinlikni taqdim etish niyatida. Biroq, Steynbek bu orzularni asarda nafaqat juda yorqin va maqsadga yo‘naltirilgan qilib tasvirlaydi, balki bu orzularning amalga oshish imkoniyatlarini juda murakkab qilib ko‘rsatadi.

Romaning boshida, Jorj va Lenni bir-biriga bo‘lgan ishonchni va do‘stlikni saqlagan holda o‘z orzularini ta'riflaydilar. Ammo ular yuzaga keladigan iqtisodiy qiyinchiliklar va ishlarni topishda davom etadigan muammolar, o‘z orzularini amalga oshirishning amalda qanchalik murakkab va qiyin ekanini tasvirlaydi. Steynbek, jamiyatdagi iqtisodiy imkoniyatlarni taqdim etmaydi va mehnatkashlar faqat o‘zlarining ishlash qobiliyatlari bilan yashashadi.

Steynbekning ijtimoiy adolatsizlikka qarshi bo‘lgan tanqidi asar davomida ortib boradi. Kendi, o‘zining qo‘lda ishlay olmaydigan yoshli kishi sifatida, Jorj va Lenni bilan birga bo‘lishni istaydi, chunki ularning orzulari bilan o‘zi ham birga umid qilishni xohlaydi. Kruks, qora tanli ishchi, izolyatsiyalangan va jamiyat tomonidan diskriminatsiyaga uchragan bo‘lib, o‘zining iqtisodiy zaifligini va ijtimoiy izolyatsiyasini his qiladi. Ularning har biri o‘zining iqtisodiy holatini o‘zgartirish uchun harakat qiladi, lekin har birining yo‘lida ijtimoiy va iqtisodiy to‘siqlar bor.

Steynbek, "Sichqonlar va odamlar" asarida realizm usulidan foydalangan. Bu usul uning o‘sha davrdagi Amerika jamiyatining noxush haqiqatlarini, ijtimoiy

tengsizliklarni va mehnatkashlarning hayotini tasvirlash imkonini beradi. Steynbekning ijtimoiy tahlili va tanqidi, romanda koʻrsatilgan har bir qahramon orqali amalga oshiriladi.

Steynbek psixologik portretlar orqali ijtimoiy tizimning shaxsiy va ruhiy salbiy oqibatlarini koʻrsatadi. Jorj va Lenni oʻrtasidagi doʻstlik, oʻzaro mas'uliyat va mehnatkashlarning qiyinchiliklarga duch kelishi, romanning asosiy xarakteristikalaridan biridir. Steynbek bu xarakterlarni juda chuqur psixologik tahlil qilish orqali, jamiyatdagi ijtimoiy tengsizliklarning inson ruhiyatiga qanday ta'sir qilishini koʻrsatadi.

Xulosa.

Jon Steynbekning "Sichqonlar va odamlar" romani, oʻzining ijtimoiy va iqtisodiy tengsizlikka qarshi tanqidi bilan ajralib turadi. Steynbek, oʻzining oddiy mehnatkash qahramonlari orqali, jamiyatdagi tengsizliklarni, iqtisodiy adolatsizliklarni va insoniyatning orzularini amalga oshirish yoʻlidagi toʻsiqlarni yoritadi. Jorj va Lenni oʻrtasidagi doʻstlik va umid, oʻz orzulariga erishishga intilish, romanning markazida turgan mavzulardan biridir. Roman, ijtimoiy va iqtisodiy tengsizliklarni tanqid qilish orqali, Steynbek oʻzining adabiy merosini qoldirib, bugungi kunda ham dolzarb boʻlgan masalalarni koʻrsatadi.

Foydalanilgan adabiyotlar.

1. Sherqulovich, M. K. (2025, April). "YOSH VERTERNING IZTIROBLARI" ASARINING NEMIS ADABIYOTIDAGI O 'RNI. In International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health (pp. 43-48).
2. Markayev, K., Maxmudov, N., & Xamrayev, D. (2003). Sprichworter/Maqollar T.
3. Маркаев, К. Ш. (2023). ФРАЗЕОЛОГИЧЕСКИЕ ЕДИНИЦЫ СОВРЕМЕННОГО ЯЗЫКОЗНАНИЯ. IMRAS, 6(8), 240-244.
4. Komilovich, S. S. (2025, April). TOMAS HARDINING "G 'ALATI OLOMONDAN UZOQDA" ROMANIDAGI OBRAZLAR TIZIMI VA ULARNING BADIY YUKLAMASI. In International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health (pp. 64-72).
5. Komilovich, S. S. (2025, April). TOMAS HARDINING "G 'ALATI OLOMONDAN UZOQDA" ROMANINING POETIK XUSUSIYATLARI.

In International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health (pp. 54-63).

6. Sherqulovich, M. K. (2025, April). YOSH VERTERNING IZTIROBLARI" ROMANINING YEVROPA MADANIYATIGA TA'SIRI. In International Conference on Medical Science, Medicine and Public Health (pp. 49-53).
7. Markayev, K. (2005). Totemistik Tasavvurler Bilen Bağlık Etnonimler. Özbek Tili ve Edebiyati, 94-97.
8. Бобокалонов, Р. Р., Курбанов, П. А., Маркаев, К. Ш., & Хаитов, Ч. (2016). ДОСТИЖЕНИЯ УЗБЕКСКИХ УЧЕНЫХ В ОБЛАСТИ ЛИНГВИСТИКИ ТЕКСТА НА ОСНОВЕ НАУЧНЫХ РЕЗУЛЬТАТОВ В МИРОВОЙ ЛИНГВИСТИКЕ. International scientific journal, 30.
9. Jabborovich, X. J., & Sherkulovich, M. K. (2020). Lexicographic study of ethnonymy semantics. Test Engineering and Management, 83(5-6), 737-742.
10. SHERQULOV, S. TRAGEDY IN WILLIAM FAULKNER'S "THE SOUND AND THE FURY". O 'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XABARLARI, 2022,[1/3 ISSN 2181-7324.
11. Komilovich, S. S. (2023). TOG 'AY MUROD IJODIDA UILYAM FOLKNER ASARLARI TA'SIRI. Journal of Integrated Education and Research, 7(1), 75-77.
12. Komilovich, S. S. (2024). QIYOSIY ADABIYOTSHUNOSLIKDA ADABIY TA'SIR MASALALARI. In Konferensiyalar| Conferences (Vol. 1, No. 4, pp. 492-495).
13. Baxtiyorovna, M. T., & Abdumannonova, A. D. (2022). Use and application of interactive methods in teaching German.
14. Abdumannonovna, A. D. (2025, May). ERIX MARIYA REMARK ASARLARIDA YO 'QOTILGAN AVLOD TASVIRI. In Scientific Conference on Multidisciplinary Studies (pp. 106-114).
15. Abdumannonovna, A. D. (2025, May). GYOTE VA SHARQ ADABIYOTI: MADANIYATLARARO MULOQOT TIMSOLI. In Scientific Conference on Multidisciplinary Studies (pp. 96-105).

16. Abdumannonovna, A. D. (2025, May). “YO ‘QOTILGAN AVLOD” KONSEPSIYASI VA UNING ADABIYOTSHUNOSLIKDAGI O ‘RNI. In Scientific Conference on Multidisciplinary Studies (pp. 115-123).
17. Abdumannonovna, A. D. (2022). German as the language of science: problems and perspectives.
18. Abdumannonovna, A. D. (2025, April). “MARJONLAR O ‘YINI” ROMANIDA INTELLEKTUAL DUNYO VA REAL HAYOTNING AJRALISHI MUAMMOSI. In International Conference on Economics, Finance, Banking and Management (pp. 169-176).
19. Abdumannonovna, A. D. (2025, March). “MARJONLAR O’YINI” ROMANIDA G’ARB VA SHARQ TAFAKKURINING SINTEZI. In International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences (pp. 80-87).
20. Abdumannonovna, A. D. (2025, March). HERMANN HESSE IJODIDA ROMANTIZM. In International Conference on Scientific Research in Natural and Social Sciences (pp. 72-79).
21. Mamashoev, U. U. (2023). EXPRESSION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN LANGUAGE AND CULTURE IN PHRASEOLOGY WITH THE HEART COMPONENT. In Педагогика и психология в современном мире: теоретические и практические исследования (pp. 76-80).
22. Boymurotovna, X. N. (2025, March). RUS TILINI O ‘RGANISHDA SUN’IY INTELLEKT VA NEYRON TARMOQLARNING ROLI. In International Conference on Educational Discoveries and Humanities (pp. 55-62).
23. Зикриллаева, Ф., Дустмуродова, М., Нормаматова, Н., Сайдуллоева, М., & Абдирахимова, М. (2025). Globalizatsiyalashgan zamonaviy tilshunoslik paradigmalari. Инновации в современной лингвистике и преподавании языков, 1(1), 298-300.
24. Normurodovna, A. M. (2025, February). INGLIZ TILI GRAMMATIKASINING INGLIZ TILI KURSIDAGI AHAMIYATI. In International Educators Conference (pp. 302-309).

25. Ergashevna, S. M. (2025, February). INGLIZ TILI MUTAXASSISI BO'LISHDA BOSHLANG'ICH INGLIZ TILI DARSLARINING AHAMIYATI. In International Educators Conference (pp. 350-357).
26. Axmedovna, B. S. (2025, February). O'ZBEKISTONDA XORIJIY TILLARNING AHAMIYATI. In International Educators Conference (pp. 326-333).
27. Normurodovna, A. M. (2025, February). TASHKILOTLAR O'RTASIDAGI HAMKORLIKDA INGLIZ TILINING AHAMIYATI. In International Educators Conference (pp. 310-317).
28. Qodirov, F. T., & Zoxidov, J. B. (2020). Development Of An Automatic Ventilation System For Smart Greenhouses. In Инновации в технологиях и образовании (pp. 19-21).
29. Botirovich, X. S. Iskandar o ‘g ‘li, SB (2024). PERFORM ADDITION AND MULTIPLICATION OPERATIONS IN EXCEL. GOLDEN BRAIN, 2(16), 42-46.
30. Suvonov, B., & Jamilova, S. (2024). Sun’iy intellektual tizimlarda noaniq mantiqning ahamiyatliligi va uning aniq mantiqdan farqi. Interpretation and researches,(4 (26)).